

İhracat ikliminde olumlu beklenti

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi ağustosta 51.3 oldu. 50'nin üzerinin iyileşme anlamına geldiği endekste, 2024'ün 7 ayında olduğu gibi ağustosta da eşik değeri geçildi. Temmuzda 50.8 olan endeks, ağustosta 51.3'e

yükselerek üçüncü çeyrek ortası itibarıyla ihracat ikliminde belirginleşen güçlenmeye işaret etti. En büyük pazar konumundaki Almanya'da genel eğilimin aksine üst üste üçüncü ay daralma yaşandı. Bu daralma marttan bu yana en yüksek oranda oldu.

Servet Yıldırım

servet.yildirim@milliyet.com.tr

Dengelenme OVP'si

Orta Vadeli Programlar (OVP) makro politikaları, ilkeleri, hedef ve göstergeler niteliğindeki temel ekonomik büyüklükleri, gelecek üç yıla ilişkin toplam gelir ve gider tahminlerini, bütçe dengesi ve borçlanma durumu ile kamu idarelerinin ödenek tekli tavanlarını içeren temel politika dokümanıdır. Merkezi yönetim bütçesi ve Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programında detaylandırılan bir politika çerçevesi çizer. Belirlenen makroekonomik hedefler ile ekonomik ve sosyal alanlarda izlenecek politikalar kamuoyuyla paylaşılır.

İş dünyasının yorumları

2025-27 yıllarını kapsayan OVP geçen hafta açıklandı. Farklı yorumlar geldi.

İstanbul Ticaret Odası Başkanı **Şekib**

Aydınç'e göre enflasyon ve büyüme arasındaki revizyonlarla OVP'de "Ekonominin gerçekleriyle uyumlu, yeni gelişmeler karşısında anında refleks gösterebilen bir yönetim anlayışı ortaya kondu".

İstanbul Sanayi Odası Başkanı **Erdal**

Bahçevan, yeni OVP dönemi boyunca ekonomik büyüme, istihdam, finansal istikrar ve fiyat istikrarı hedeflerine ulaşmak için kapsamlı ve çok boyutlu bir yaklaşımın benimsenmiş olduğunu, özellikle enflasyonla mücadelenin temel felsefe olarak ele alınmasının önemli olduğunu söylerken, açıklanan büyüme oranlarını bu enflasyon hedeflerine ulaşmasında biraz iyimser bulduklarını da belirtti. Yani enflasyon tahminleri ile büyüme tahminleri arasında tutarsızlık görüyorlar.

TİM Başkanı Mustafa Gültepe ise OVP'de ürün ve pazar çeşitlendirmesi, etkin ticaret diplomasi, ticaretin kolaylaştırılması, ihracatın finansmanı, ithalat bağımlılığının azaltılması, hizmet ihracatının geliştirilmesi, ihracatta yeşil ve dijital dönüşüme vurgu yapılmış olmasına dikkat çekti. **Ankara Sanayi Odası** (ASO) Başkanı Seyit Ardic OVP'de yapısal dönüşüme ilişkin somut bir yol haritasının ortaya konulduğunu söyledi.

Benim yorumum

Aslında bu OVP'nin öncelikleri ile geçmiş OVP'ler arasında çok radikal bir farklılık görmedim. Öncekilerde de benzer temel amaçlar ve öncelikler sıralanmıştı ama uygulama aşamasına gelindiğinde bambaşka bir program izlenmişti. Enflasyonun tek haneli seviyelere düşürülmesi neredeyse tüm programlarda yer aldı. Kamu açıklarının azaltılması ve mali disiplinin vurgusu hepsinde vardı. Yeşil dönüşüme önem verileceği önceki OVP'lerde de belirtildi. Büyümenin sürdürülebilir olması ve beşeri sermayenin güçlendirilmesi gibi unsurlar da önceki programlarda gömüştük. Ama bu programda, gördüğüm kadarıyla daha spesifik hedefler ve stratejilerle, özellikle enflasyonla mücadele ve teknolojik dönüşüm üzerine daha fazla odaklanılmış. Aslında geneli itibarıyla bir "dengelenme" OVP'si olmuş.

Dikkat çeken cümle

Benim bu OVP sunumunda dikkatimi çeken önemli bir cümle vardı. "Geçtiğimiz yıl yapılan genel seçimlerle birlikte ülkemizde siyasi belirsizlik ortadan kalkmış ve seçimsiz uzun bir döneme girilmiştir. Seçimlerin hemen ardından uygulamaya koyduğumuz ekonomi programıyla da politika belirsizliklerini ortadan kaldırdık. Güncellediğimiz bu Orta Vadeli Programla da kararlı bir şekilde ülkemizin istikrarını ve kalkınmasını sağlayacak, refahını artıracak politikaları hayata geçirmeye devam edeceğiz" diyordu.

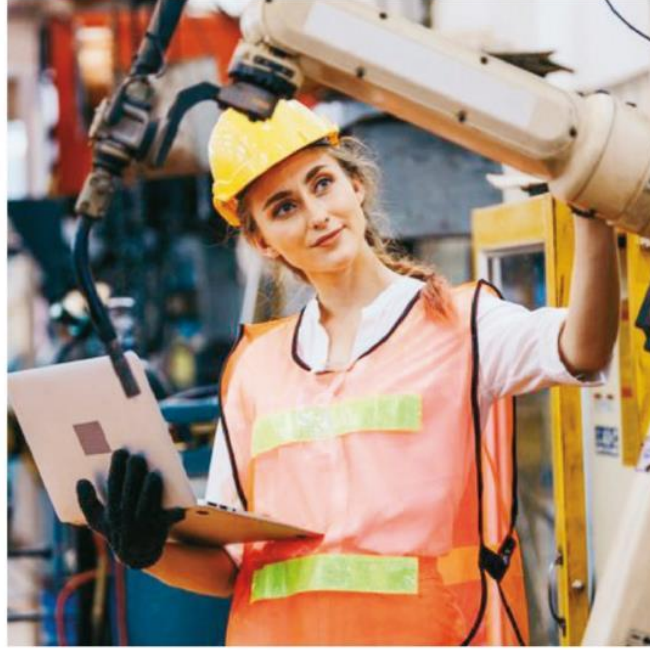
Ben bu sözleri seçim ekonomisinin uygulanmayacağı bir dönemin ilanı olarak algılamak istiyorum. Çünkü önceki OVP'ler OVP dönemine denk gelen seçimlerin gölgesinde geçti; uygulamalar ve sonuçlar planların ve hedeflerin uzağında kaldı. OVP'ler inandırıcılığını ve itibarını kaybetti. Oysa OVP'ler tanımı gereği "Özel kesim için öngörülebilirliği artıran bir yol haritası niteliği taşımaktadır." Hazırlanma amaçlarından biri de özel sektörün önüne bir perspektif koymaktır. Bu planlar şirketlere bütçe ve planlarını yaparken ışık tutmalı, zemin hazırlamalıdır.

Türkiye'nin seçimsiz dönemde ekonomiye odaklanarak, önce ekonomide istikrar sağlanması ve beraberinde yapısal reformların hayata geçirmesi ve gerekli düzenlemeleri yapması gerekiyor. Bu OVP bu adımların alt yapısını oluşturmaktadır. Bu dönemde kapsayıcı ve yüksek bir büyüme, sürdürülebilir bir cari açık, güçlü bir işgücü piyasası, kırılan olmayan bir mali denge, makul bir enflasyonun bir arada olduğu ekonomik tabloya ulaşmaya çalışılmalıdır.

AĞUSTOS POZİTİF GEÇTİ

● S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, ağustos ayının, Türk imalatçıları açısından pozitif geçtiğini belirterek, "Bu eğilimin en önemli istisnası olarak Almanya'nın daralma bölgesinde kalmaya devam etmesi, Orta ve Doğu Avrupa'da zayıflıkta da rol oynadı. İhracatçı firmalar, ABD ve Birleşik Krallık gibi büyük ihracat pazarlarında güçlenen büyüme eğiliminin yanı sıra Fransa ve İtalya'da yeniden başlayan olumlu seyrin devam etmesi beklentisinde olacaktır" dedi.

İhracat iklimi endeksi 8'inci ayda da güçlendi

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, 8'inci ayda da 50 eşik değerinin üzerinde kalarak belirginleşen güçlenmeye işaret etti. Temmuzda 50,8 olan endeks ağustosta 51,3 seviyesine yükseldi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi ağustosta 51,3 oldu. Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İSO Türkiye** İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin Ağustos 2024 sonuçları açıklandı. Buna göre, 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerlerin ise bozulmaya işaret ettiği ihracat iklimi endeksi, ağustosta 51,3 oldu.

İSO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, 2024'ün 7 ayında olduğu gibi ağustosta da 50 eşik değerinin üzerinde gerçekleşti. Temmuzda 50,8 olan endeks, ağustosta 51,3'e yükselerek üçüncü çeyrek

ortası itibarıyla ihracat ikliminde belirginleşen güçlenmeye işaret etti. Ağustosta Türk imalatçıların ana ihracat pazarlarının çoğunluğunda ekonomik aktivite artış gösterdi.

ÜRETİM KAPASİTESİ İVME KAZANDI

En büyük pazar konumundaki Almanya'da ise genel eğilimin aksine üst üste üçüncü ay daralma yaşandı. Bu daralma, belirgin düzeyde ve marttan bu yana en yüksek oranda gerçekleşti. ABD, talepteki iyileşmenin ana kaynaklarından biri olmayı sürdürdü. Üretim, ağustosta güçlü şekilde artarken temmuza göre de ivme kazandı. Birleşik Krallık'ta ise ekonomik aktivitenin büyüme temposu güçlenerek

son dört ayın en yüksek düzeyine çıktı. Türk imalat **sanayi** ihracat pazarının toplam yüzde 9'unu oluşturan Fransa ve İtalya'da üretim yeniden büyümeye geçti.

EN FAZLA ARTIŞ HİNDİSTAN'DA

Avro Bölgesi'nin bir diğer büyük ekonomisi İspanya'da da ekonomik aktivite güçlü artış eğilimini korudu. Aynı dönemde Rusya ise ekonomik aktivitede üst üste ikinci ay ılımlı artış kaydetti. Orta Doğu'nun önemli bir kısmında genel olarak destekleyici talep koşulları devam etti. Ağustosta PMI anketi kapsamında takip edilen tüm ülke ve bölgeler içinde en güçlü üretim artışı Hindistan'da kaydedildi.

Fuarın açılış törenine Ticaret Bakan Yardımcısı Özgür Volkan Ağar, İstanbul Ticaret Odası Başkanı Sekiği Avdagıç, Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı Mustafa Gültepe, İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı İrfan Özhamaralı, İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği Başkanı Güven Karaca, TASD Başkanı Berke İçten ve sektör paydaşları katıldı.

FOTOĞRAFLAR: KAMIL ÇATAK

Ayakkabı ihracatına fuar ivmesi

Türkiye'nin üretim, yatırım ve istihdamına katkı sağlayan ayakkabı sektörü, 4-7 Eylül tarihlerinde İstanbul Fuar Merkezi'nde düzenlenen AYMOD Uluslararası Ayakkabı Moda Fuarı'nda bulundu. 60 bin metrekarelik alanda kadın ayakkabısından çanta ve saracıyeye birçok ürün grubu, 53 ülkeden gelen ziyaretçilere tanıtıldı.

TÜRKİYE'nin kaliteli ve geniş ürün çeşitliliği, hızlı üretim kapasitesi, zamanında teslimat kabiliyeti ve stratejik pazarlarla olan yakınlığı rekabet avantajı sağlayarak, ülkeyi küresel pazarda öne çıkarıyor. Üretim, yatırım ve istihdam katkısı sağlayan alanlardan biri olan ayakkabı sektörü, katma değeri yüksek ürünlerle dünya pazarında önemli bir yere sahip. Türkiye Ayakkabı Sanayicileri Derneği (TASD) tarafından 71'ncisi organize edilen AYMOD Uluslararası Ayakkabı Moda Fuarı, 4-7 Eylül tarihlerinde İstanbul Fuar Merkezi'nde düzenlendi. Ayakkabı ve saracıye sektöründeki firmalar, fuarda 4 gün boyunca 60 bin metrekare alanda kadın, erkek ayakkabı, çocuk ayakkabı, spor ayakkabı, çanta ve saracıye ürün gruplarında ürünlerini dünyaya tanıttı. Fuarın yeni ticari işbirlikleriyle de ihracata ivme kazandırması bekleniyor.

DESTEK İKİ KAT ARTTI

Fuarın açılışında konuşan Ticaret

hayata geçirdiklerini hatırlattı. Ağar, "Sorumluluk olarak adlandırdığımız program kapsamında şirketlerimiz tarafından bu anlamda alınacak danışmanlık hizmet giderlerini beş yıl süresince 10 milyon liraya kadar destekleyeceğiz. Sizleri de bu desteğimizden yararlanmaya davet ediyorum" diye konuştu.

15 BİN ZİYARETÇİ

TASD Başkanı Berke İçten de 53 ülkeden 5 bini yabancı olmak üzere 15 bine yakın ziyaretçi hedefiyle fuarın kapılarını açtığını belirtti. Küresel markaların ve küresel zincirlerin, üretiminin en az yüzde 30-40'lık bölümlerinin yurt içinden tedarik edilmesi gerektiğini vurgulayan İçten, "Bu sayede yerli üretimde atıl olan kapasite yeniden canlanacağı gibi yeni gelecek olan sanayi yatırımlarıyla da ayakkabı yan sanayi sektörü ciddi anlamda rekabete açılacak ve bizi de rekabete bir pozisyona getirecek" dedi.

Bakan Yardımcısı Özgür Volkan Ağar, bakanlık olarak fuarın daha da güçlenmesi ve etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi için destek verdiklerini belirterek, Türkiye ekonomisinin her şeyden önce yatırım, üretime, istihdam ve ihracata devam ettiğini söyledi. Ağar, sektörün geçen yılki ihracat rakamlarına ilişkin de bilgi vererek, "2023'te mal ve hizmet ihracatçılarımıza yönelik olarak toplam 11,7 milyar lira destek ödemesi gerçekleştirdik. 2024'te destek tutarını önemli ölçüde, tam 2 kat oranında artırdık. 2024 Ağustos itibarıyla ihracatçılarımıza, mal ve hizmet ihracatçılarımıza 13,9 milyar lira destek sağladık" dedi.

10 MİLYON TL'YE KADAR DESTEK

Ağar, başta KOBİ'ler olmak üzere tüm ihracatçı firmalara kaynak, süreç, enerji verimliliği, dijitalleşme gibi konularda ihtiyaç duyabilecekleri farkındalık, yol haritası ihtiyaç analiziyle yöntem ve hedeflerin belirlenmesi amacıyla yeşil mutabakata uyum projesi desteğini de

Birlikte hareket edelim

Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı Mustafa Gültepe, ihracatta her yıl farkı artıranları söz konusu olduğunu ifade ederek, "Son bir yılda maalesef özellikle girdi maliyetleriyle döviz arasındaki makasın çok fazla açılması, bizi rekabet konusunda çok farklı bir noktaya getirdi. Yüzde 40-50 arasında rakiplerimizden pahalıyız. Şimdi önemli olan, birlik ve beraberlik içerisinde aynı yönde hareket etmek" dedi.

Dünya markalarıyla işbirliği

İstanbul Ticaret Odası Başkanı Sekiği Avdagıç, sektörün önemli avantajlarının olduğunu belirterek, şunları paylaştı: "Çok yüksek nitelikli, kaliteli ayakkabı üretim kapasitesine sahibiz. Dünyanın önde gelen markalarıyla işbirliği halindeyiz. İnşallah önümüzdeki dönemde özellikle e-ticaret ve pazarlama konusunda daha da geliştirici çalışmalar yapılarak daha iyi bir noktaya geleceğimizi düşünüyorum."

PERSPEKTİF

Dr. Can GÜRLESEL

Dezenflasyon politikaları büyümeyi sınırlamaya başladı

2024 yılı ikinci çeyrek büyüme verileri açıklandı. İkinci çeyrek büyüme verileri değerlendirildiğinde, dezenflasyon politikalarının iktisadi faaliyetleri ve ekonomik büyümeyi beklenenin üzerinde sınırlamaya başladığı görülüyor. Sıkışma politikaları boyunca ekonomik büyüme potansiyelinin altında kalacak.

1. İkinci çeyrekte yüzde 2.5 büyüdü

Türkiye ekonomisi 2024 yılı ikinci çeyrekte yüzde 2.5 büyüdü. Yılın ilk çeyreğindeki büyüme de yüzde 5.7'den yüzde 5.3'e aşağı yönlü güncellendi. Yeni yılın ikinci çeyrek döneminde sıkı para politikasının büyüme üzerindeki etkileri görüldü. Özel tüketim harcamaları ikinci çeyrekte yüzde 1.6 büyüdü. Yüksek faizler ve diğer sıkılaştırma adımları iç talebi sınırladı. Sabit sermaye yatırımları ikinci çeyrekte yüzde 0.5 büyüme sağladı. Net ihracatın büyüme katkısı pozitif oldu. Kamu tüketim harcamaları ise yüzde 0.7 büyüdü.

2. İkinci çeyrekte sanayi sektörü yüzde 1.8 daraldı

Sektörlerdeki büyümeler ise farklı gerçekleşti. Sanayi sektörü 2024 yılı ikinci çeyrekte yüzde 1.8 daraldı. Sıkılaştırma politikaları en çok sanayi sektörünü etkiledi. Tarım sektörü yüzde 3.7 büyüdü. Hizmetler sektöründe büyüme ise yüzde 2.9 oldu. Hizmet sektöründe son dört çeyrekte büyüme yavaşladı. Sıkılaştırma politikaları hizmet sektörünü de oldukça etkiledi. İnşaat sektörü en yüksek büyüme gösteren alt-sektör oldu.

3. Tüm harcama alanlarında etkili

Enflasyonla mücadele için uygulanan sıkı para ve maliye politikaları yılın ikinci çeyreğinde tüm harcamalar üzerinde etkili oldu. 2024 ikinci çeyrekte hane halkının tüketimi sadece yüzde 1.6 arttı ve sert bir fren yaptı. Devletin tüketim harcamaları ise yüzde 9.7 büyüdü. Kamu mali disiplini ikinci çeyrekte kuvvetlendi. Sabit sermaye yatırımlarında büyüme ikinci çeyrekte sadece yüzde 0.5'tir. İhracatın katma değer artışı yüzde 0.04'tür. İthalat ise yüzde 5.7 azaldı. Sıkılaştırma politikaları ithalatı da azalttı.

4. Dezenflasyon süreci üçüncü ayında

2024 haziran ayında başlayan dezenflasyon süreci üçüncü ayın geride bıraktı. Enflasyonda haziran ayında başlayan düşüş, ağustos ayında da sürdü. Ağustos sonunda yıllık tüketici enflasyonu yüzde 51.97'ye indi. Yıllık üretici enflasyonu yüzde 35.75'e düştü. İlk 3 ayda enflasyondaki düşüşte baz etkisi görüldü. Enflasyonda kalıcı düşüş için önümüzdeki aylar daha belirleyici olacak.

5. TC. Merkez Bankası sıkı para politikası ve yüksek faizleri sürecek

Dezenflasyon süreci zorlu ve uzun olacak. Bu nedenle Merkez Bankası politika faizlerinin bir süre daha yüksek kalacağı tahmin ediliyor. T.C. Merkez Bankası yılsonu yüzde 38 hedefine yaklaşıyor olması halinde kasım ve aralık aylarında 250 baz puan faiz indirimi yapabilecek.

6. İhracat için küresel ticaret uygun koşullara sahip değil

2024 yılında, enflasyondaki düşüşle faiz indirimleri yapılması, büyümenin toparlanması ve dünya ticaretinde büyümeye geçilmesi ana senaryoydu. Ancak enflasyondaki katıllıklar nedeniyle faiz düşüşleri öteleniyor. Buna bağlı olarak ekonomideki toparlanma da gecikti. Dünya mal ticareti ise bu gelişmeler çerçevesinde ikinci çeyrekte de yüzde 1.5 daraldı. Çok sayıda yapılan seçimler, jeopolitik gerginlikler ve savaşlar da ticareti olumsuz etkiliyor. Dünya mal ticaretinde ilk büyüme muhtemelen yılın son çeyreğinde olacak.

7. Dezenflasyon sürüyor, reel sektör daralıyor

Enflasyonla mücadelede uygulanan sıkılaştırma politikaları imalat sanayinde önce yavaşlamaya, şimdi de kuvvetlenen bir daralmaya yol açıyor. İstanbul Sanayi Odası'nın sektörler PMI verileri, ağustos ayında daralmanın kuvvetlendiğini gösteriyor. Ağustos ayı itibarıyla iç ve dış talepteki zayıflamaya bağlı olarak 10 alt imalat sanayi sektöründe de daralma yaşandı. Özellikle enflasyonla mücadele için yurt içinde uygulanan sıkılaştırma politikaları imalat sanayini zorlamaya devam edecek.

İSO İhracat İklimi güçlenmeye başladı

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi ağustosta 51,3 oldu.

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İSO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi**'nin Ağustos 2024 sonuçları açıklandı. Buna göre, 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerlerin ise bozulmaya işaret ettiği ihracat iklimi endeksi, ağustosta 51,3 oldu.

İSO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, 2024'ün 7 ayında olduğu gibi ağustosta da 50 eşik değerinin üzerinde gerçekleşti. Temmuzda 50,8 olan endeks, ağustosta 51,3'e yükselerek üçüncü çeyrek ortası itibarıyla ihracat ikliminde belirginleşen güçlenmeye işaret etti.

Ağustosta Türk imalatçılarının ana ihracat pazarlarının çoğunluğunda ekonomik aktivite artış gösterdi. En büyük pazar konumundaki Almanya'da ise genel eğilimin aksine üst üste üçüncü ay daralma yaşandı. Bu daralma, belirgin düzeyde ve marttan bu yana en yüksek oranda gerçekleşti. ABD, talepteki iyileşmenin ana kaynaklarından biri olmayı sürdürdü. Üretim, ağustosta güçlü şekilde artarken temmuza göre de ivme kazandı. Birleşik Krallık'ta ise ekonomik aktivitenin büyüme temposu güçlenerek son dört ayın en yüksek düzeyine çıktı.

Türk imalat **sanayi** ihracat pazarının toplam yüzde 9'unu oluşturan Fransa ve İtalya'da üretim yeniden büyümeye geçti. Özel-

likle Fransa'da üretimin son 15 aydır ilk kez artması ve bu artışın Mart 2023'ten bu yana en yüksek hızda gerçekleşmesi dikkati çekti. Avro Bölgesi'nin bir diğer büyük ekonomisi İspanya'da da ekonomik aktivite güçlü artış eğilimini korudu. Orta ve Doğu Avrupa'da üçüncü çeyrek ortası itibarıyla zayıf görünüm devam etti. Romanya, Polonya, Çekya ve Avusturya'da imalat **sanayi** üretimi daralma sergiledi. Aynı dönemde Rusya ise ekonomik aktivitede üst üste ikinci ay ılımlı artış kaydetti. Orta Doğu'nun önemli bir kısmında genel olarak destekleyici talep koşulları devam etti. Birleşik Arap Emirlikleri ve Suudi Arabistan'da petrol dışı ekonomik aktivite ağustosta da hızlı artış kaydetti. Katar, büyümeyi sürdürürken Mısır'da son 3 yıldır ilk kez iyileşme gözlemlendi. Buna karşılık Lübnan'da ise üretim daralmaya devam etti. Ağustosta

PMI anketi kapsamında takip edilen tüm ülke ve bölgeler içinde en güçlü üretim artışı Hindistan'da kaydedildi. Diğer uçta ise üretimde son 20 ayın en hızlı düşüşünü kaydeden Myanmar yer aldı. Açıklamada, **İSO Türkiye İhracat İklimi Endeksi** hakkında değerlendirmeleri yer alan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları kaydetti:

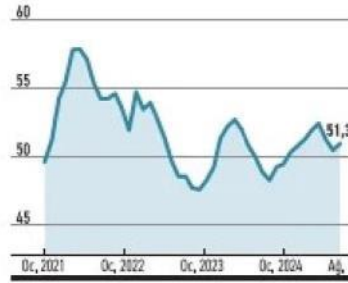
"Ağustos ayı, Türk imalatçıların önemli ihracat pazarları açısından genel olarak pozitif geçti. Bu eğilimin en önemli istisnası olarak Almanya'nın daralma bölgesinde kalmaya devam etmesi, Orta ve Doğu Avrupa'da zayıflıkta da rol oynadı. İhracatçı firmalar, ABD ve Birleşik Krallık gibi büyük ihracat pazarlarında güçlenen büyüme eğiliminin yanı sıra Fransa ve İtalya'da yeniden başlayan olumlu seyrin devam etmesi beklentisinde olacaktır."

51,3'E YÜKSELDİ

İhracat iklimi
pozitif seyrirde

İhracat iklimi endeksi

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, ağustosta bir önceki aya göre 0,5 puan artışla 51,3'e yükseldi ve ocak ayından bu yana devam eden 50,0 eşik değerinin üzerindeki seyrini sekizinci aya taşıdı. Ağustosta Türk imalatçıların ana ihracat pazarlarının çoğunluğunda ekonomik aktivite artış gösterdi. En büyük pazar konumundaki Almanya'da ise genel eğilimin aksine üst üste üçüncü ay daralma yaşandı. /04

51,3

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **ISO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi**'nin Ağustos 2024 sonuçları açıklandı. Buna göre, 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerlerin ise bozulmaya işaret ettiği ihracat iklimi endeksi, ağustosta 51,3 oldu.

ISO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, 2024'ün 7 ayında olduğu gibi ağustosta da 50 eşik değerinin üzerinde gerçekleşti. Temmuzda 50,8 olan endeks, ağustosta 51,3'e yükselerek üçüncü çeyrek ortası itibarıyla ihracat ikliminde belirginleşen güçlenmeye işaret etti. Ağustosta Türk imalatçılarının

ISO İhracat İklimi Endeksi

Ağustos 2023	49,1
Eylül 2023	49,0
Ekim 2023	48,5
Kasım 2023	49,5
Aralık 2023	49,7
Ocak 2024	50,6
Şubat 2024	51,1
Mart 2024	51,6
Nisan 2024	52,3
Mayıs 2024	52,8
Haziran 2024	51,6
Temmuz 2024	50,8
Ağustos 2024	51,3

ana ihracat pazarlarının çoğunluğunda ekonomik aktivite artış gösterdi. En büyük pazar konumundaki Almanya'da ise genel eğilimin aksine üst üste üçüncü ay daralma yaşandı. Bu daralma, belirgin düzeyde ve marttan bu yana

en yüksek oranda gerçekleşti.

ABD, talepteki iyileşmenin ana kaynaklarından biri olmayı sürdürdü. Üretim, ağustosta güçlü şekilde artarken temmuza göre de ivme kazandı. Birleşik Krallık'ta ise ekonomik aktivitenin büyüme temposu güçlenerek son dört ayın en yüksek düzeyine çıktı.

Türk imalat **sanayi** ihracat pazarının toplam yüzde 9'unu oluşturan Fransa ve İtalya'da üretim yeniden büyümeye geçti. Özellikle Fransa'da üretimin son 15 aydır ilk kez artması ve bu artışın Mart 2023'ten bu yana en yüksek hızda gerçekleşmesi dikkati çekti. Avro Bölgesi'nin bir diğer büyük ekonomisi İspanya'da da ekonomik aktivite güçlü artış eğilimini korudu.

Ağustos ayı pozitif geçti

ISO Türkiye İhracat İklimi Endeksi hakkında değerlendirmeleri yer alan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları kaydetti: "Ağustos ayı, Türk imalatçılarının önemli ihracat pazarları açısından genel olarak pozitif geçti. Bu eğilimin önemli istisnası olarak Almanya'nın daralma bölgesinde kalmaya devam etmesi, Orta ve Doğu Avrupa'da zayıflıkta da rol oynadı. İhracatçı firmalar, ABD ve Birleşik Krallık gibi büyük ihracat pazarlarında güçlenen büyüme eğiliminin yanı sıra Fransa ve İtalya'da yeniden başlayan olumlu seyrin devam etmesi beklentisinde olacaktır."

İhracat pozitif iklimi 8'inci ayda da güçlü

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **ISO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi**'nin Ağustos 2024 sonuçları açıklandı.

Buna göre, 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerlerin ise bozulmaya işaret ettiği ihracat iklimi endeksi, ağustosta 51,3 oldu.

ISO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, 2024'ün 7 ayında olduğu gibi ağustosta da 50 eşik değerinin üzerinde gerçekleşti. Temmuzda 50,8 olan endeks, ağustosta 51,3'e yükselerek üçüncü çeyrek ortası itibarıyla ihracat ikliminde belirginleşen güçlenmeye işaret etti.

Almanya pazarında daralma

Ağustosta Türk imalatçılarının ana ihracat pazarlarının çoğunluğunda ekonomik aktivite artış gösterdi. En büyük pazar konumundaki Almanya'da ise genel eğilimin aksine üst üste üçüncü ay daralma yaşandı. Bu daralma, belirgin düzeyde ve marttan bu yana en yüksek oranda gerçekleşti.

ABD, talepteki iyileşmenin ana kaynaklarından biri olmayı sürdürdü. Üretim, ağustosta güçlü şekilde artarken temmuza göre de ivme kazandı. Birleşik Krallık'ta ise ekonomik aktivitenin büyüme temposu güçlenerek son dört ayın

En güçlü üretim artışı Hindistan'da kaydedildi

Orta ve Doğu Avrupa'da üçüncü çeyrek ortası itibarıyla zayıf görünüm devam etti. Romanya, Polonya, Çekya ve Avusturya'da imalat **sanayi** üretimi daralma sergiledi. Aynı dönemde Rusya ise ekonomik aktivitede üst üste ikinci ay ılımlı artış kaydetti. Orta Doğu'nun önemli bir kısmında genel olarak destekleyici talep koşulları devam etti. Birleşik Arap Emirlikleri ve Suudi Arabistan'da

petrol dışı ekonomik aktivite ağustosta da hızlı artış kaydetti. Katar, büyümeyi sürdürürken Mısır'da son 3 yıldır ilk kez **iyileşme** gözlemlendi. Buna karşılık Lübnan'da ise üretim daralmaya devam etti. Ağustosta PMI anketi kapsamında takip edilen tüm ülke ve bölgeler içinde en güçlü üretim artışı Hindistan'da kaydedildi. Diğer uçta ise üretimde son 20 ayın en hızlı düşüşünü kaydeden Myanmar yer aldı.

en yüksek düzeyine çıktı.

Türk imalat **sanayi** ihracat pazarının toplam yüzde 9'unu oluşturan Fransa ve İtalya'da üretim yeniden büyümeye geçti. Özellikle Fransa'da üretimin son 15 aydır ilk

kez artması ve bu artışın Mart 2023'ten bu yana en yüksek hızda gerçekleşmesi dikkati çekti. Euro Bölgesi'nin bir diğer büyük ekonomisi İspanya'da da ekonomik aktivite güçlü artış eğilimini korudu.

İhracatta hareket ağustosta da sürdü

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) "Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi" araştırmasının ağustos ayı sonuçlarını açıkladı. Temmuz ayında 50.8 puan olan endeks ağustosta 51.3 puana çıktı. ABD'de üretim belirgin bir şekilde artmaya devam ederken Almanya daralma bölgesinde kaldı.

ABD körükledi

İSO için endeksi hazırlayan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi: "Ağustos ayı Türk imalatçıların önemli ihracat pazarları açısından genel olarak pozitif geçti. Bu eğilimin en önemli istisnası olarak Almanya'nın daralma bölgesinde kalmaya devam etmesi, Orta ve Doğu Avrupa'da zayıflıkta da rol oynadı. İhracatçı firmalar, ABD ve Birleşik Krallık gibi büyük ihracat pazarlarında güçlenen büyüme eğiliminin yanı sıra Fransa ve İtalya'da yeniden başlayan olumlu seyrin devam etmesi beklentisinde olacaktır."

İhracat İklimi Endeksi ağustosta 51,3 oldu

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **ISO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi**'nin Ağustos 2024 sonuçları açıklandı.

OLUMLU YÜKSELİŞ SÜRÜYOR

Buna göre, 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerlerin ise bozulmaya işaret ettiği ihracat iklimi endeksi, ağustosta 51,3 oldu.

ISO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, 2024'ün yedi

ayında olduğu gibi ağustosta da 50 eşik değerinin üzerinde gerçekleşti. Temmuzda 50,8 olan endeks, ağustosta 51,3'e yükselerek üçüncü çeyrek ortası itibarıyla ihracat ikliminde belirginleşen güçlenmeye işaret etti.

Ağustosta Türk imalatçıların ana ihracat pazarlarının çoğunluğunda ekonomik aktivite artış gösterdi. En büyük pazar konumundaki Almanya'da ise genel eğilimin aksine üst üste üçüncü

ay daralma yaşandı. Bu daralma, belirgin düzeyde ve marttan bu yana en yüksek oranda gerçekleşti. ABD, talepteki iyileşmenin ana kaynaklarından biri olmayı sürdürdü. Üretim, ağustosta güçlü şekilde artarken temmuza göre de ivme kazandı.

10 SEKTÖRDE ÜRETİM DARALMASI YAŞANDI

Istanbul Sanayi Odası (ISO) tarafından yayımlanan **Ağustos 2024 Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi)** raporuna göre, **Türkiye imalat sektöründe zayıflamanın sürdüğü görüldü. Temmuz ayında 47,2 olan manşet PMI, Ağustos ayında 47,8'e yükselmesine rağmen sektör genelinde performansın iyileşmediği belirtildi.**

Istanbul Sanayi Odası (ISO) tarafından aylık olarak yayımlanan Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) Ağustos 2024 raporuna göre, zorlu piyasa koşulları yeni siparişlerin üst üste 14. ayında yavaşlamasına yol açtı. Ancak, bu yavaşlama Mayıs ayından bu yana en hafif düzeyde gerçekleşti. Girdi maliyetleri Temmuz ayına kıyasla ılımlı bir artış gösterdi, ancak yüksek hızda yükselmeye devam etti. Türk Lirası'ndaki zayıflık, girdi fiyatlarının artışında etkili olurken, ham madde ve lojistik maliyetlerinde de artış gözlemlendi.

Sektörel performans

Istanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI raporuna göre, Ağustos ayında takip edilen 10 sektörde de üretim daralması yaşandı. Üretimdeki en sert gerileme tekstil ürünlerinde kaydedilirken, istihdam sekiz sektörde azalırken kimyasal, plastik ve kauçuk ile

makine ve metal ürünleri bu eğilimin dışında kaldı. Yurt dışı müşterilerden yeni iş alma konusunda da zorluk yaşandı; ancak elektrikli ve elektronik ürünlerde yeni ihracat siparişlerinin son sekiz ayda ilk kez arttığı görüldü.

Girdi maliyetlerinde yaşanan artışa bağlı olarak, imalatçılar satış fiyatlarını da artırdı ve enflasyon oranı son iki ayda hızlanarak Nisan ayından bu yana en yüksek seviyeye çıktı. Yeni siparişlerdeki düşüş, imalatçıların stok tutma eğiliminde zayıflamaya yol açtı. Ağustos ayında hem girdi hem de nihai ürün stokları azaldı, girdi stoklarındaki düşüş Temmuz 2023'ten bu yana en yüksek oranı gösterdi.

S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, Türk imalatçıların ihracat tarafında umut verici işaretler görmesine rağmen, yeni siparişlerdeki artışta zorlandıklarını belirtti. Talep koşullarındaki durağanlığın üretim, istihdam ve satın alma faaliyetlerini azalttığını ifade eden Harker, ihracattaki iyileşmenin önümüzdeki aylarda güçleneceğini ve sektörde toparlanma eğiliminin başlayacağını umduklarını söyledi.

Sektörel yavaşlama ve fiyat artışları

Ağustos ayında, takip edilen on sektörde de yeni siparişler yavaşladı. Girdi talebindeki azalmaya rağmen maliyet enflasyonu yüksek seviyede kalmaya devam etti. Birçok sektörde tedarikçilerin teslimat süreleri kıaldı, ancak üretimde en sert gerileme tekstil ürünlerinde gözlemlendi. Tedarik zincirleri üzerindeki baskının hafiflemesiyle, tedarikçilerin teslimat süreleri yarisında kıaldı.

GÜNEŞ PANELİ ÜRETİMİNDE BÜYÜK FIRSATLAR YATIYOR

Türkiye, güneş enerjisinin sunduğu potansiyelden en iyi şekilde yararlanma yolunda önemli adımlar atıyor. Yenilenebilir enerji sektörü içinde güneş paneli üretimi, hem çevresel faydaları hem de ekonomik kazançları açısından büyük bir potansiyel taşıyor.

Ülkemiz, coğrafi konumu ve güneş ışınımı açısından oldukça avantajlı bir noktada bulunuyor. Türkiye, yıllık ortalama 2.740 saat güneş ışınımı alan bir ülke olarak, güneş enerjisi üretimi için uygun iklim koşullarına sahip. Bu doğal avantaj, güneş paneli üretiminde de büyük bir fırsat sunuyor.

Güneş paneli üretiminde artan ilgi

Son yıllarda Türkiye'de güneş enerjisi yatırımlarında önemli bir artış gözlemleniyor. Yerli üreticiler, güneş panellerinin üretim kapasitesini artırmak ve maliyetleri düşürmek için çeşitli projeler yürütüyor. Türkiye'deki güneş paneli üretim tesisleri, yüksek teknolojiye sahip üretim hatlarıyla hem iç pazara hem de uluslararası pazarlara yönelik ürünler sunuyor.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın verdiği destekler ve teşvikler, güneş paneli üreticilerini cesaretlendirmiş durumda. Ayrıca, 2024 yılında yürürlüğe giren yeni teşvik paketleri, yerli üretimin artmasını destekleyecek.

Ekonomik ve çevresel faydalar

Güneş paneli üretiminin artışı, Türkiye ekonomisine çeşitli katkılar sağlıyor. Yatırımlar, istihdam yaratırken, ayrıca, yerli üretimle birlikte enerji maliyetlerinde yaşanacak düşüşler, hem bireysel hem de kurumsal düzeyde tasarruf sağlayacaktır.

Çevresel açıdan ise, güneş panelleri temiz enerji üretimini teşvik ederek karbon salınımını azaltmaya yardımcı olmaktadır. Bu da Türkiye'nin iklim değişikliğiyle mücadeledeki hedeflerine ulaşmasına katkıda bulunacaktır. Uzmanlar, Türkiye'nin güneş paneli üretiminde dünya çapında rekabetçi bir oyuncu olabileceğini

belirtiyor. Ülkenin bu alandaki potansiyelinin gerçekleştirilmesi için AR-GE yatırımlarının artırılması ve üretim süreçlerinin sürekli olarak iyileştirilmesi gerektiği vurgulanıyor.

Türkiye, güneş enerjisi sektöründeki gelişmelerle birlikte hem ekonomik hem de çevresel hedeflerine ulaşma yolunda büyük bir adım atmış durumda. Güneş paneli üretimindeki bu potansiyel, ülkemizi enerji sektöründe uluslararası arenada daha da güçlü bir konuma getirmeye aday.

ISO 500 sanayi kuruluşu arasında yedi güneş paneli üreticisi yer aldı

İstanbul Sanayi Odası (ISO) tarafından açıklanan Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşu arasında yedi güneş paneli üreticisi yer aldı. Bu güneş paneli üreticilerinden üçü listeye ilk defa dahil olurken, diğer dört şirket sıralamada önemli bir yükselme gösterdi.

Listeye ilk defa giren güneş paneli üreticileri

- Smart Güneş Enerjisi Teknolojileri 282'inci sırada,
- Fellow Enerji 418'inci sırada,
- Daxler Enerji 447'inci sırada yer aldı.

Mevcut güneş paneli üreticilerinin sıralamadaki yerleri

- HT Solar Enerji 2022'de 200'üncü sıradayken, bu yıl 170'inci sıraya,
- CW Enerji 227'inci sıradan 192'nci sıraya,
- Schmid Pekintaş 499'uncu sıradan 192'nci sıraya,
- Elin Elektrik ise 265'inci sıradan 195'inci sıraya yükseldi.

>> www.hizmetix.com.tr

ENERJİ

Listede yer alan diğer enerji firmaları ise; Arçelik 7'inci sırada, Sarkuysan 32'nci sırada, Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları 16'nci sırada, Vergo Enerji 388'inci sırada bulunuyor.

Küresel güneş enerjisi kurulumları, 2023'e göre %33 artışla 592 GW'a yükselebilir

Global pazarda da güneş paneli üretimi, hızla büyüyor ve rekabetçi bir sektör olarak dikkat çekiyor. Son yıllarda, dünya genelinde yenilenebilir enerjiye artan talep, özellikle güneş enerjisinin yaygınlaşmasını destekler nitelikte.

BloombergNEF'in 2024 Üçüncü Çeyrek Küresel PV Pazar Görünümü raporuna göre, küresel güneş enerjisi kurulumları, bu yıl geçtiğimiz seneye göre %33 artışla 592 GW'a yükselebilir. Raporda güneş modüllerinin düşen fiyatlarının yeni pazarlarda talep yarattığını, ancak yoğun rekabet içerisindeki modül üreticilerinin düşük fiyatlardan zarar gördüğü belirtildi. BloombergNEF, 2024 yılı için polisilikon üretim tahminini 1,96 milyon metrik tona düşürdü. Bu miktar, 900 GW'lık modül üretimi için yeterli.

2024'ün ikinci çeyreğinde yıllık 2,2 milyon tonluk tahmini polisilikon üretiminin azalmasının, düşük fiyatlar ve aşırı arz nedeniyle olduğu belirtiliyor. Raporda, polisilikon fiyatlarının şu anda neredeyse tüm üreticiler için üretim maliyetlerinin altında 4,7 dolar/kg seviyesinde olduğu ifade ediliyor. Güneş modülü fiyatları şu anda tarihin en düşük seviyesi olan 0,096 dolar/W'a gerilemiş durumda. BloombergNEF, birçok güneş modülü üreticisinin bu yıl zarar açıklamasını bekliyor ve bazı üreticilerin iflas riski taşıdığını belirtiyor.

ARÇELİK ENERJİ ÇÖZÜMLERİ TIR'I TOSB'Yİ ZİYARET ETTİ

Arçelik, Türkiye genelinde güneş enerjisi ve yenilenebilir enerji çözümlerini tanıtmak amacıyla başlattığı Arçelik Enerji Çözümleri Tır'ı Kocaeli'nde Türkiye Otomotiv Tedarik Sanayi İhtisas Organize Sanayi Bölgesi (TOSB)'ni ziyaret etti. Tır, Türkiye'nin güneşlenme potansiyelini değerlendirerek güneş paneli, inverter, batarya, enerji depolama sistemleri ve elektrikli araç şarj istasyonları gibi çeşitli yenilenebilir enerji çözümlerini tanıtarak, işletmeleri güneş enerjisi kullanımına teşvik etmeyi hedefliyor. Bu çözümler hem enerji maliyetlerinde tasarruf sağlamayı hem de karbon ayak izini azaltarak çevresel etkiyi en aza indirmeyi amaçlıyor. Arçelik, SunJunior Enerji Depolama Sistemleri ile tüketicilere güvenilir ve uzun ömürlü lityum demir fosfat bataryaları sunuyor. Bu sistemler, güneş panellerinden veya şebekeden şarj edilerek ihtiyaç anında kullanılabilir özellikleriyle enerji bağımsızlığı sağlıyor. Ayrıca, Arçelik by WAT Elektrikli Araç Şarj İstasyonları ile elektrikli araç kullanıcıları, karbon ayak izlerini azaltırken aynı zamanda enerji maliyetlerinden de tasarruf edebiliyor.

CW ENERJİ, SIFIR KARBON HEDEFİNİ BELGELEDİ

CW Enerji, sürdürülebilir bir dünya için yenilenebilir enerjiye olan bağlılığını Uluslararası Yenilenebilir Enerji Sertifikası (I-REC) ile kanıtladı. Şirketten yapılan açıklamaya göre, CW Enerji, bünyesindeki arazi güneş enerjisi santrali (GES) ve çatı GES projeleriyle, güneş paneli üretiminde kullandığı elektrik enerjisinden kaynaklanan emisyonu sıfırladı. Açıklamada görüşlerine yer verilen CW Enerji Yönetim Kurulu Başkanı Tarık Sarvan, kuruldukları günden bu yana sürdürülebilir bir dünyaya katkı sağlamayı amaçladıklarını kaydetti. Gelecek nesillere yaşanabilir bir doğa bırakma hedefiyle çalışmalarına devam ettiklerini belirten Sarvan, "Şirketimiz bünyesindeki arazi GES ve çatı GES projeleriyle, güneş paneli üretiminde kullandığımız elektrik enerjisinden kaynaklanan emisyonu sıfırladık. I-REC, GHG Protokolü ve CDP tarafından kabul edilen ve temiz enerji üretimimizi belgeleyen önemli bir sertifikadır. Bu sertifikayla temiz enerjimizi belgelediğimiz için gurur duyuyoruz. Geleceği yenilenebilir enerji ve yeni teknolojiler ile destekleyip daha sürdürülebilir bir dünya için çalışmalarımızı sürdürüyoruz." değerlendirmesinde bulundu.

HT SOLAR, HÜCRE ÜRETİM KAPASİTESİNİ ARTIRMAYI HEDEFLİYOR

İstanbul Sanayi Odası'nın Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması'nın 2023 güncel sonuçlarına göre HT Solar'ın, Türkiye'nin en büyük güneş paneli üreticisi olduğuna dikkat çeken HT Solar Enerji Satış ve Pazarlama Direktörü Emre Kulaç, yenilenebilir enerji alanının en büyük pazarlarından ABD'ye yılda 1 GW gücünde panel ihraç ederek buradaki pazar payının yaklaşık yüzde 3'üne hâkim olduklarını vurguladı. Kulaç, "Ülkemizde ürettiğimiz panellerle dünya çapında 8 GW'lık kurulu güce ulaşarak bu alanda da öncü konumumuzu sürdürüyoruz." dedi. Türkiye'nin güneş enerjisi alanında gelişimi ve ihracat hedefini büyütmesi açısından önemli olan ve katma değerli ürün kategorisinde yer alan güneş hücrelerinin yerli üretimini yaptıklarını aktaran Kulaç, ihracata paralel olarak hücre üretim kapasitesini de artırmayı hedeflediklerini açıklayarak, "Hücre üretimi, panel üretimine kıyasla 4-5 kat daha yüksek bir ilk yatırım maliyeti gerektiriyor. Bu alana yatırım yapmaya devam ederek hem iç pazardaki hem de ihracattaki rekabet üstünlüğümüzü sürdürmeyi hedefliyoruz." diye konuştu.

ISO İhracat İklimi Endeksi, ağustosta belirginleşen güçlenmeye işaret etti

ISO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, 2024'ün ilk 7 ayında olduğu gibi ağustosta da 50.0 eşik değerinin üzerinde gerçekleşti. Temmuzda 50.8 olan endeks ağustosta 51.3 oldu.

EKONOMİ SERVİSİ

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi ağustosta 51,3 oldu.

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen ISO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin Ağustos 2024 sonuçları açıklandı.

Buna göre, 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerlerin ise bozulmaya işaret ettiği ihracat iklimi endeksi, ağustosta 51,3 oldu.

ISO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, 2024'ün 7 ayında olduğu gibi ağustosta da 50 eşik değerinin üzerinde gerçekleşti. Temmuzda 50,8 olan endeks, ağustosta

51,3'e yükselerek üçüncü çeyrek ortası itibarıyla ihracat ikliminde belirginleşen güçlenmeye işaret etti.

Ağustosta Türk imalatçıların ana ihracat pazarlarının çoğunluğunda ekonomik aktivite artış gösterdi. En büyük pazar konumundaki Almanya'da ise genel eğilimin aksine üst üste üçüncü ay daralma yaşandı. Bu daralma, belirgin düzeyde ve marttan bu yana en yüksek oranda gerçekleşti.

ABD, talepteki iyileşmenin ana kaynaklarından biri olmayı sürdürdü. Üretim, ağustosta güçlü şekilde artarken temmuza göre de ivme kazandı. Birleşik Krallık'ta ise ekonomik aktivitenin büyüme temposu güçlenerek son dört ayın en yüksek düzeyine çıktı.

Türk imalat sanayi ihracat pazarının toplam yüzde 9'unu oluşturan Fransa ve İtalya'da üretim yeniden büyümeye geçti. Özellikle Fransa'da üretimin son 15

aydır ilk kez artması ve bu artışın Mart 2023'ten bu yana en yüksek hızda gerçekleşmesi dikkati çekti. Avro Bölgesi'nin bir diğer büyük ekonomisi İspanya'da da ekonomik aktivite güçlü artış eğilimini korudu.

Orta ve Doğu Avrupa'da üçüncü çeyrek ortası itibarıyla zayıf görünüm devam etti. Romanya, Polonya, Çekya ve Avusturya'da imalat sanayi üretimi daralma sergiledi. Aynı dönemde Rusya ise ekonomik aktivitede üst üste ikinci ay ılımlı artış kaydetti. Orta Doğu'nun önemli bir kısmında genel olarak destekleyici talep koşulları devam etti. Birleşik Arap Emirlikleri ve Suudi Arabistan'da petrol dışı ekonomik aktivite ağustosta da hızlı artış kaydetti.

İhracat ülkelerindeki eğilim, iklimi yumuşattı

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'ni açıkladı. Ağustosta endeks, 50,0 eşik değerinin üzerinde gerçekleşerek 51,3 oldu. **İSO**'nun endeks raporunda, ihracatta güçlenme hissedildiği ve bunun ağustos verisi ile belirginleştiği kaydedildi. Endeks, imalat sektörünün ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçmeyi hedefliyor. **İSO**'dan endekse ilişkin yapılan açıklamada, Türkiye'deki imalatçılar için "Yurt dışı talep koşulları, üçüncü çeyrek or-

tasında iyileşmeyi sürdürdü. Ana ihracat pazarlarının çoğunluğunda ekonomik aktivite büyüme kaydetti. Bu eğilimin önemli istisnalarından biri, üretimin azalmaya devam ettiği Almanya oldu" denildi. Rapora göre ihracatta öne çıkan pazarlardaki ekonomik aktivitenin artış göstermesi, ihracat ikliminin olumlu seyretmesini sağladı. İhracat ülkelerindeki ana eğilimin değerlendirildiği raporda ağustosta pazarlarda ekonomik aktivite artış gösterdiği kaydedildi. **Ekonomi Servisi**

İhracat iklimi güçleniyor!

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, Temmuz ayındaki 50.8 seviyesinden, Ağustos'ta 51.3'e çıktı. Ağustosta Türk imalatçıların ana ihracat pazarlarının çoğunluğunda ekonomik aktivite artış gösterirken, önemli ticaret ortaklarımızdan Almanya, daralma bölgesinde kaldı

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin**, Ağustos 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Endekste eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor. **İSO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi**, 2024'ün ilk yedi ayında olduğu gibi Ağustos ayında da 50 eşik değerinin üzerinde gerçekleşti. Haziran'daki 51.6 düzeyinden Temmuz'da 50.8'e gerileyen endeks, Ağustos'ta 51.3'e yükselerek, üçüncü çeyrek ortası itibarıyla ihracat ikliminde belirginleşen bir güçlenmeye işaret etti. Ağustos'ta Türk imalatçıların ana ihracat pazarlarının çoğunluğunda ekonomik aktivite artış gösterdi. En büyük pazar konumundaki Almanya'da ise genel eğilimin aksine üst üste üçüncü ay daralma yaşandı. Bu daralma belirgin düzeyde ve Mart ayından bu yana en yüksek oranda gerçekleşti. ABD, talepteki iyileşmenin ana kay-

naklarından biri olmayı sürdürdü. Üretim ağustosta güçlü şekilde artarken temmuz ayına göre de ivme kazandı. Birleşik Krallık'ta ise ekonomik aktivitenin büyüme temposu güçlenerek son dört ayın en yüksek düzeyine çıktı. Türk imalat **sanayi** ihracat pazarının toplam yüzde 9'unu oluşturan Fransa ve İtalya'da üretim yeniden büyümeye geçti. Özellikle Fransa'da üretimin son 15 aydır ilk kez artması ve bu artışın Mart 2023'ten bu yana en yüksek hızda gerçekleşmesi dikkat çekti. Euro Bölgesi'nin bir diğer büyük ekonomisi olan İspanya'da da ekonomik aktivite güçlü artış eğilimini korudu.

En güçlü üretim artışı Hindistan'da kaydedildi

Orta ve Doğu Avrupa'da üçüncü çeyrek ortası itibarıyla zayıf görünüm devam etti. Romanya, Polonya, Çekya ve Avusturya'da imalat **sanayi** üretimi daralma sergiledi. Aynı dönemde Rusya ise ekonomik aktivitede üst üste ikinci ay ılımlı artış kaydetti. Orta Doğu'nun önemli bir kısmında genel olarak destekleyici talep koşulları devam etti. Birleşik Arap Emirlikleri ve Suudi Arabistan'da petrol dışı ekonomik aktivite ağustosta da hızlı artış kaydetti. Katar büyümeyi sürdürürken, Mısır'da son üç yıldır ilk kez iyileşme gözlemlendi. Buna karşılık

Lübnan'da ise üretim daralmaya devam etti. Ağustosta PMI anketi kapsamında takip edilen tüm ülke ve bölgeler içerisinde en güçlü üretim artışı Hindistan'da kaydedildi. Diğer uçta ise üretimde son 20 ayın en hızlı düşüşünü kaydeden Myanmar yer aldı.

İhracatçı olumlu seyrin devamını bekliyor

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İhracat İklimi Endeksi hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi: "Ağustos ayı Türk imalatçıların önemli ihracat pazarları açısından genel olarak pozitif geçti. Bu eğilimin en önemli istisnası olarak Almanya'nın daralma bölgesinde kalmaya devam etmesi, Orta ve Doğu Avrupa'da zayıflıkta da rol oynadı. İhracatçı firmalar, ABD ve Birleşik Krallık gibi büyük ihracat pazarlarında güçlenen büyüme eğiliminin yanı sıra Fransa ve İtalya'da yeniden başlayan olumlu seyrin devam etmesi beklentisinde olacaktır."

HABER MERKEZİ

İhracat iklimi 8 aydır yükseliyor

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İSO Türkiye** İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin Ağustos 2024 sonuçları açıklandı. Buna göre, 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerlerin ise bozulmaya işaret ettiği ihracat iklimi endeksi, ağustosta 51,3 oldu. **İSO Türkiye** İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, 2024'ün 7 ayında olduğu gibi ağustosta da 50 eşik değerinin üzerinde gerçekleşti. Temmuzda 50,8 olan endeks, ağustosta 51,3'e yükselerek üçüncü çeyrek ortası itibarıyla ihracat ikliminde belirginleşen güçlenmeye işaret etti. Ağustosta Türk imalatçıların ana ihracat pazarlarının çoğunluğunda ekonomik aktivite artış gösterdi. En büyük pazar konumundaki Almanya'da ise genel eğilimin aksine üst üste üçüncü ay daralma yaşandı. Bu daralma, belirgin düzeyde ve marttan bu yana en yüksek oranda gerçekleşti.

İhracat iklimi 8 aydır iyileşiyor

İSTANBUL Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, ağustosta artış gösterdi. 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerlerin ise bozulmaya işaret ettiği ihracat iklimi endeksi, ağustosta 51,3 oldu.

2024'ün 7 ayında olduğu gibi ağustosta da 50 eşik değerinin üzerinde hesaplanan **ISO Türkiye** İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, üçüncü çeyrek ortası itibarıyla ihracat ikliminde belirginleşen güçlenmeye işaret etti.

ALMANYA'DA ÜST ÜSTE ÜÇÜNCÜ DARALMA

Ağustosta Türk imalatçıların ana ihracat pazarlarının çoğunluğunda ekonomik faaliyet artış gösterdi. En büyük pazar konumundaki Almanya'da ise genel eğilimin aksine üst üste üçüncü ay daralma yaşandı. Bu daralma, belirgin düzeyde ve marttan bu yana en yüksek oranda meydana geldi.

ABD, talepteki iyileşmenin ana kaynaklarından biri olmayı sürdürdü. Üre-

tim, ağustosta güçlü şekilde artarken temmuza göre de ivme kazandı. Birleşik Krallık'ta ise ekonomik aktivitenin büyüme temposu güçlenerek son dört ayın en yüksek düzeyine çıktı.

Türk imalat **sanayi** ihracat pazarının toplam yüzde 9'unu oluşturan Fransa ve İtalya'da üretim yeniden büyümeye geçti. Özellikle Fransa'da üretimin son 15 aydır ilk kez artması ve bu artışın Mart 2023'ten bu yana en yüksek hızda gerçekleşmesi dikkati çekti. Avro Bölgesi'nin bir diğer büyük ekonomisi İspanya'da da ekonomik aktivite güçlü artış eğilimini korudu.

EN GÜÇLÜ ÜRETİM ARTIŞI HİNDİSTAN'DA

Orta ve Doğu Avrupa'da üçüncü çeyrek ortası itibarıyla zayıf görünüm devam etti. Romanya, Polonya, Çekya ve Avusturya'da imalat **sanayi** üretimi daralma sergiledi. Aynı dönemde Rusya ise ekonomik aktivitede üst üste ikinci ay ılımlı artış kaydetti. Orta Doğu'nun önemli bir kısmında genel olarak destekleyici ta-

lep koşulları devam etti. Birleşik Arap Emirlikleri ve Suudi Arabistan'da petrol dışı ekonomik aktivite ağustosta da hızlı artış kaydetti.

Katar, büyümeyi sürdürürken Mısır'da son 3 yıldır ilk kez iyileşme gözlemlendi. Buna karşılık Lübnan'da ise üretim daralmaya devam etti. Ağustosta PMI anketi kapsamında takip edilen tüm ülke ve bölgeler içinde en güçlü üretim artışı Hindistan'da kaydedildi. Diğer uçta ise üretimde son 20 ayın en hızlı düşüşünü kaydeden Myanmar yer aldı.

Açıklamada, **ISO Türkiye** İhracat İklimi Endeksi hakkında değerlendir-

meleri yer alan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları kaydetti:

"Ağustos ayı, Türk imalatçıların önemli ihracat pazarları açısından genel olarak pozitif geçti. Bu eğilimin en önemli istisnası olarak Almanya'nın daralma bölgesinde kalmaya devam etmesi, Orta ve Doğu Avrupa'da zayıflıkta da rol oynadı. İhracatçı firmalar, ABD ve Birleşik Krallık gibi büyük ihracat pazarlarında güçlenen büyüme eğiliminin yanı sıra Fransa ve İtalya'da yeniden başlayan olumlu seyrin devam etmesi beklentisinde olacaktır."